

Чому в світі зростає протекціонізм

Анжела Махінова
радник ЮФ Саєнко Харенко

4 грудня 2017 року було опубліковано Щорічний звіт Генерального директора СОТ: огляд останніх тенденцій міжнародного торгового середовища.

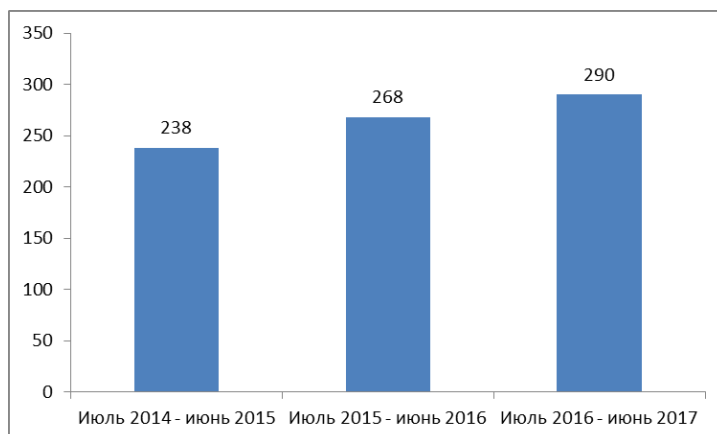
Звіт містить огляд різних заходів регулювання міжнародної торгівлі. Наприклад: збільшення тарифів, застосування різних нетарифних заходів (технічних бар'єрів в торгівлі, санітарних і фітосанітарних заходів, кількісних обмежень, обмежень щодо обов'язкового використання локальної складової в найрізноманітніших варіаціях). Так, протягом періоду середина жовтня 2016 року — середина жовтня 2017 року був застосовано 108 різних заходів, що стосуються регулювання міжнародної торгівлі.

Окремий розділ традиційно присвячений заходам торговельного захисту: антидемпінгові, компенсаційні та захисні заходи. Вони суттєво впливають на міжнародну торгівлю, зокрема згідно Звіту, за вказаний період було застосовано 426 заходів торговельного захисту. У цій статті ми хотіли б зупинитися на короткому огляді останніх тенденцій саме в даній сфері. Оскільки заходи торговельного захисту — це обмеження міжнародної торгівлі, застосування яких прямо дозволено в СОТ.

Антидемпінгові заходи

Звіт наочно продемонстрував, що на тлі нестабільної економічної ситуації дуже багато членів СОТ стали частіше вдаватися до застосування антидемпінгових заходів для захисту своїх виробників.

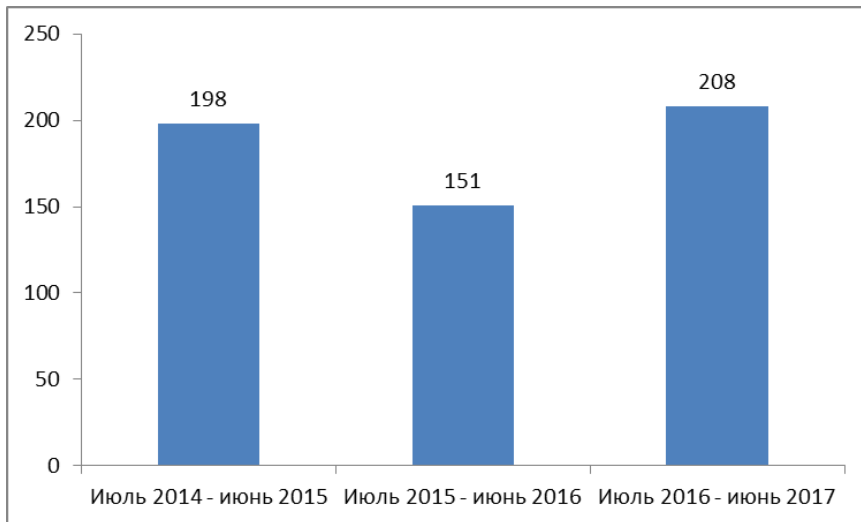
Кількість ініційованих розслідувань

Найбільш часто до ініціювання антидемпінгових розслідувань вдавалися Індія (55), США (47), Туреччина і Канада (по 19), а також Австралія (18). Україна за вказаний період ініціювала всього 2 розслідування.

Безумовно, не всі антидемпінгові розслідування закінчуються застосуванням заходів, але зростання кількості ініційованих розслідувань закономірно веде до зростання застосованих заходів.

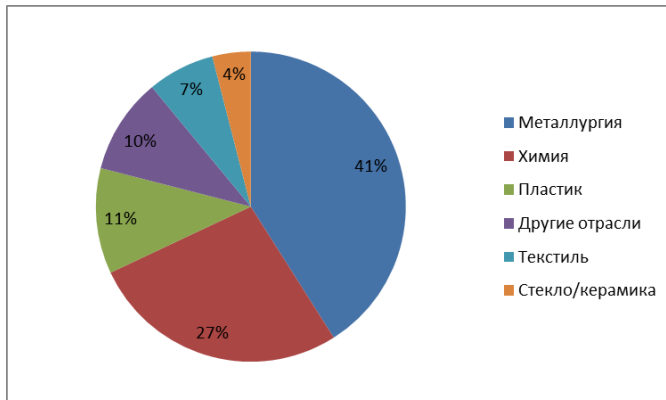
Кількість застосованих заходів

У досліджуваний період найчастіше заходи застосовувалися США (49), Індією (41), Бразилією (14), Канадою (12), Австралією та ЄС (по 11).

Закономірно і традиційно найбільша кількість заходів застосовується в галузях, в яких є надлишок виробничих потужностей у світі, а саме: металургія і хімія.

Кількість ініційованих розслідувань за видами товару

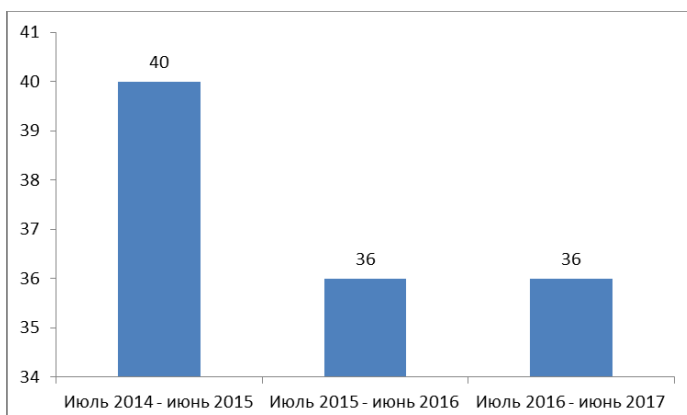

Важливо відзначити, що, як і в попередні роки, кількість антидемпінгових заходів/розслідувань істотно перевищує кількість компенсаційних і захисних заходів/розслідувань. Це пов'язано в випадку з компенсаційними заходами зі складністю доведення всіх необхідних обставин для застосування заходів, а у випадку із захисними заходами — з дуже обмеженою можливістю їх застосування.

Компенсаційні заходи

За досліджуваний період намітився невеликий спад кількості ініційованих антисубсидційних розслідувань.

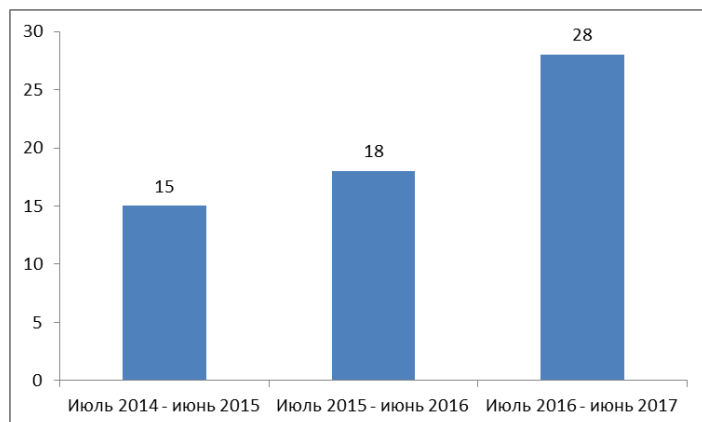
Кількість ініційованих розслідувань

Найбільш часто до ініціювання антисубсидаційних розслідувань вдавалися США (19), Канада (6) і Австралія (5). Нагадаємо, в Україні за всю історію застосування заходів торговельного захисту з 1999 року було проведено одне антисубсидаційне розслідування і діє одна компенсаційна міра проти імпорту автомобілів, що походять з РФ.

При цьому, істотно збільшилася кількість застосованих компенсаційних мит.

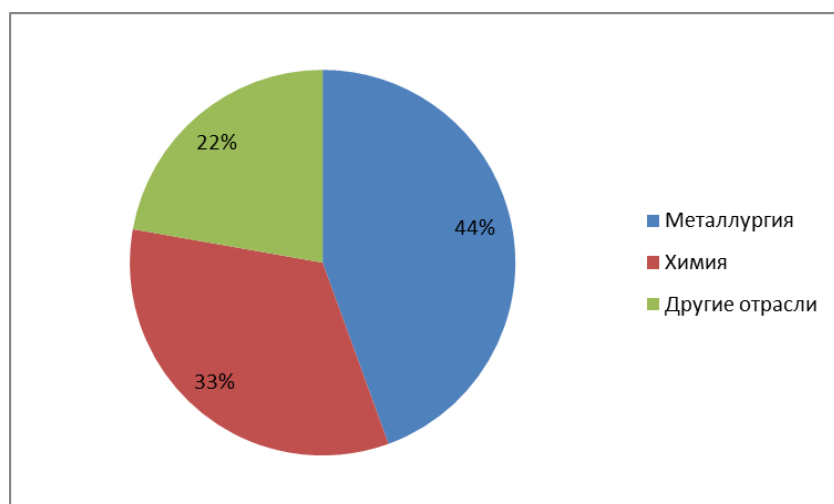
Кількість застосованих заходів

Найбільш часто компенсаційні заходи застосовувалися США (21), Австралією (3) і Канадою (2).

І знову ж таки традиційно найбільша кількість заходів застосовувалася проти металургії та хімії.

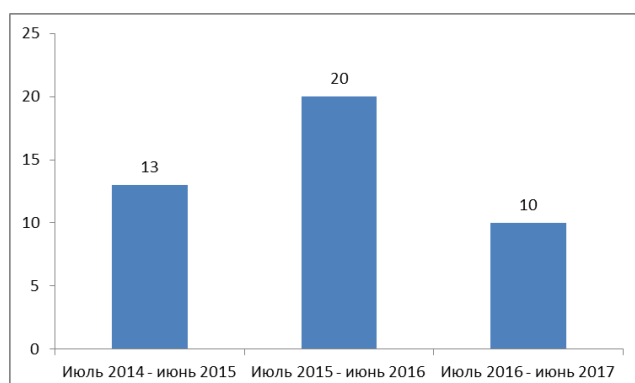
Кількість ініційованих розслідувань за видами товару

Захисні заходи

За досліджуваний період дещо зменшилася кількість ініційованих захисних розслідувань.

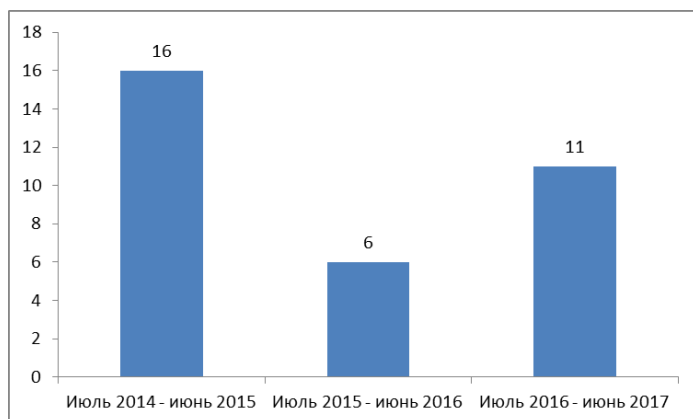
Кількість ініційованих розслідувань

Найбільш часто захисні розслідування ініційовалися В'єтнамом, США і Туреччиною (по 2).

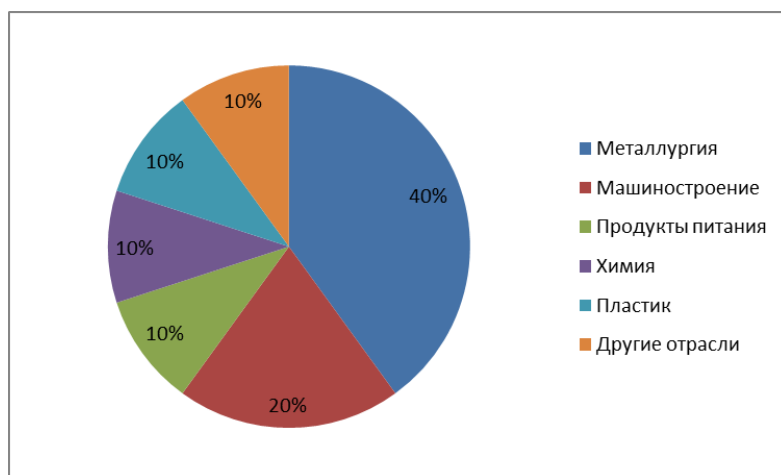
При цьому, збільшилася кількість застосованих заходів.

Кількість застосованих заходів

На відміну від інших заходів торговельного захисту, захисні заходи застосовувалися до більш широкого спектру галузей.

Кількість ініційованих розслідувань за видами товару

Мораль цієї байки така

Вищенаведена статистика наочно демонструє, що в умовах все ще нестабільної економічної ситуації в світі, багато держав, в тому числі такі як США, ЄС, Канада, Австралія, прагнуть до захисту вітчизняних виробників від імпорту. При цьому, в хід йдуть всі засоби, в першу чергу, заходи торговельного захисту, як прямо дозволені СОТ, на відміну від різних квот, одностороннього підняття тарифів, ембарго. Українським виробникам, в першу чергу, металургам і хімікам, варто бути готовими відстоювати свої інтереси на третіх ринках, оскільки, швидше за все, нових розслідувань і заходів не уникнути. З іншого боку, можливо, українським виробникам варто брати приклад з інших членів СОТ і теж активно захищати свій внутрішній ринок. Адже закриття експортних ринків неминуче призведе до того, що імпорт просто хлине на незахищені ринки.